

P. ILDEFONS M. FUX OSB

Lepota Jezusovega Srca

Jezus ni šel brezbrizno mimo lepote narave. Vabi nas, naj se učimo od lilij: Bog je travo napravil tako sijajno, da se še Salomon pri vsem svojem razkošju ni oblačil kakor ena teh lilij (prim. Mt 6,28-30). Lepota gorovja ali morja je res lepota. Ni narobe, če jo občudujemo in se je veselimo, če le v njej prepoznavamo in slavimo Stvarnika. »V delih stvarjenja je mogoče z umom zreti njegovo večno mogočnost in božanskost« (Rim 1,20). »Bog je začetnik in stvarnik vse lepote« (Mdr 13,3).

Ko vrednotimo človekovo lepoto, ni mogoče prezreti neenotnosti v presojanju. Pojem lepote je v veliki meri sekulariziran in prepuščen poljubnosti. Zdi se, da so tudi umetniki zbegani in ne obvladajo zmešnjave, ker so se odvadili gledati na ustvarjena bitja s Stvarnikovim pogledom. Lepoto več ali manj postavljajo na erotična področja. Duša kot oblikovalka človekove zunanje podobe (J. W. Goethe) je zašla v pozabo. Pa vendar: če Sveto pismo pravi, da je mogoče iz veličine in lepote ustvarjenih bitij sklepati na njihovega Stvarnika (Mdr 13,5), je v tej trditvi vključen tudi človek.

Kako čudovita mora biti lepota Boga samega! Premisleka je vreden prizor, kjer Mojzes prosi Boga: »Daj mi videti tvoje veličastvo!« In Bog mu odgovori: »Dal bom, da bo šla vsa moja lepota mimo tebe« (2 Mz 33,18).

V Kristusu Jezusu je dokončno razodeta lepota Boga. On je »odsvit njegovega veličastva« (Heb 1,3), »podoba njegovega bitja« in »Očetova ikona«. V njem se javlja »Božja dobrota in ljudomilost« med nami (Tit 3,4). S tem je povezana tudi njegova lepota, ki ima svoj vir čisto v notranjosti. Lepota prihaja iz srca in navzven razodeva

P. Ildefons M. Fux OSB, AVE COR. Pozdravljeno Srce! Trideset premišljevanj, da spoznali in vzljubili Presveto Jezusovo Srce. Knjižica je pred izidom. – Prevedel Anton Štrukelj.

notranjo, skrito resničnost. *Anima forma corporis*, duša je oblikujoče počelo telesa. Bilo bi dobro, da bi to osnovo filozofsko načelo spet uveljavili: duša namreč daje telesu lik in lepoto. Kristusova podoba pričuje o *summum pulchrum*, o največji lepoti njegovega Srca. Cerkevne pesmi pogosto opevajo Jezusovo lepoto. Najlepše Jezusovo Srce! *Vsa lepota nebes in zemlje je zajeta edino v tebi!*

Sv. Tomaž nam pomaga bolje razumeti lepoto Jezusovega Srca v različnih razsežnostih. Po njem tri prvine določajo lepoto vsakega bitja: *integritas, consonantia, claritas* (S.Th. 2/2, q.145 a. 2). Integriteta, neokrnjenost pomeni celovitost presvetega Srca, na katero nikoli ni padla niti senca nasprotovanja Bogu. Živi v nepretrgani harmoniji z Očetom. S konsonanco, sozvočjem Tomaž razume izravnano proporcijo. Srce našega Zveličarja je polno poguma, potrpežljivosti, moči, krotkosti, usmiljenja, veličastnosti. Vse brez enostranskih poudarkov ali prevlade. Temu se pridružuje žareča svetloba, sijaj poln privlačnosti, o čemer nam priča dogodek spremenjenja na gori Tabor (Mt 17,1-8 par). Lepota presvetega Srca nato pomirja naše duše, in spoznamo: tu je naša tolažba in naša domovina. »Kaj je čudovitejše kot lepota Boga?«, sprašuje sv. Bazilij in vzklika: »Povsem neizrekljiv je sijaj božanske lepote!« Naša lepota pa je deležnost pri božji, je njen odmev in odsev.

V naročju Device Marije

V družbeni razpravi je boj »rojenih za nerojene« podoben umiku iz bitke. Večina je, tako se zdi, že zdavnaj zaključila vprašanje splava, da to sploh ni več vprašanje in se posveča drugim temam. Pri tem pa tudi pogosto prezremo, da se je nekaj podobnega zgodilo tudi v teologiji. Danes nič več ne govorijo o Jezusovem življenju pred rojstvom, torej *v naročju Device Marije*. V prejšnjih časih ni bilo tako. Zdi se, kakor da je to vprašanje teološkega skepticizma, ki zanika, da bomo kdaj prišli onkraj golih spekulacij. Morali pa bomo pomisliti tudi na pomanjkanje vere, kar ovira, da bi se temeljiteje soočili z Jezusovim božanstvom in skrivnostjo učlovečenja. Nujna so postala druga, ne vedno globlja vprašanja. Nezanimanju sedanje

teologije pa zanimivo nasprotuje zanimanje današnje psihologije, ki se pač zelo ukvarja s predporodnim obdobjem človekovega razvoja in opozarja na njegov odločilen pomen.

Cerkev v svojih hvalnicah tudi danes opeva Jezusovo skrito življenje v Marijinem materinskem naročju:

Boga, ki zemlja ga časti, nebo in morje ga slavi, Vladarja stvarstva trojnega Marija nosi skritega.	Rodovi vsi so čakali, da se Odrešenik rodi: po moči Svetega Duha se učloveči Kralj sveta.
Naročje je brezmadežno objelo njega, ki pojo mu sonce, mesec, zvezd sijaj in služijo mu vekomaj.	Naj, Jezus, tebi slava bo, ki iz Device rojen si, Očetu, Duhu Svetemu od vekomaj do vekomaj.

Meditacija kroži okoli dejstva, da v Marijinem naročju raste živi Bog, Stvarnik in vesoljni Sodnik.

Druga božja Oseba, Božji Sin, ki si privzema človeško naravo iz Marije in v njej. Nastajanje in razvoj pa obstajata samo v Kristusovi človeški naravi: »*Ostal je, kar je bil; privzel si je, kar ni bil*« (MB, odpev v hvalnicah 1. januarja; prim. sv. Leon Veliki; KKC 469).

Iz božje narave Otroka sledi, da za njegov razvoj pred rojstvom ni nobene naravne nujnosti; smo pred skrivnostjo Božje svobode. *Ker je sam to hotel*: beseda iz Iz 53,7 se ne nanaša samo konec njegovega življenja, ampak velja tudi za njegov začetek. V svobodi se je zaupal Devici, prvi tabernakelj sveta se imenuje Marija, in njegov zgled vsebuje za nas zahtevno sporočilo: *Ti pa hodi za menoj!* (prim. Jn 21,22). Spoštovanje skritega življenja nas uvaja v Marijino skrivnost.

Svet in naravno mišljenje tukaj seveda ugovarjata. Mnogi iščejo svoje zveličanje in rešitev Cerkve v javnosti, pod vtisom stopnje gledanosti in količinske medijske veljave. Ali je bilo devet mesecev, ki jih je Jezus preživel v Marijinem naročju, izgubljeni čas? Nikakor! Ko bi Gospod na drugačen način mogel bolj povečati svoje Očeta in več storiti za ozdravitev sveta, bi brez dvoma izbral drugačna pota (Grignon Montfortski).

Gospod se na tem kraju svoje skritosti pusti v svoji človeški naravi oblikovati svoji materi. Marija ne oblikuje le fizične razsežnosti telesnega sadu, ampak s tem povezano tudi Jezusov značaj, človeške lastnosti njegovega Srca. Jezus nam je hotel biti enak v vsem, ne da bi si lastil kakšno izjemo. Marija zato hkrati kot sodelavka Svetega Duha oblikuje Kristusovo Srce. *Kost iz moje kosti in meso iz mojega mesa* (1 Mz 2,23). Marija bi mogla dodati: *Srce iz mojega Srca*. Litanije že v enem prvih vzdihov izpovedujejo: *Srce Jezusovo, v Materi Devici od Svetega Duha upodobljeno*. S tem ni mišljena samo »navedba kraja«. Marijino naročje je označeno kot oblikujoče počelo.

Vsestranska Jezusova odvisnost od njegove matere potemtakem od nas brez dvoma zahteva, da se izročimo Mariji; da se v Marijo potopimo in se ji pustimo oblikovati.

Z otroškim srcem

Sv. Terezija Deteta Jezusa je svoji 36. Pesmi dala naslov: *Jesus edini*. Potem ko je na začetku izrekla svoje prepričanje, da razen Jezusa edinega nihče ne more zadovoljiti njene duše, spregovori o srcu mater. Materinsko srce svoje edinstvene, posebne kakovosti nima samo iz sebe; v celoti dolguje svoje hvaležnost Jezusu Kristusu: »V njem je bilo vse ustvarjeno« (Kol 1,16). Terezijino besedilo je presenetljivo bogato: *O, ti si znal ustvariti srca mater, v tebi najdem najnežnejšega Očeta! ... Zame je tvoje Srce več kakor materino* (P 36,2). Gospod je Stvarnik materinske srčne dobrote, ki spet kaže nazaj na svoj izvor: *Omne creatum in creatore causa exemplaris*: Vsa ustvarjena kakovost dosega najvišjo izpolnitev v Stvarniku samem – tako materinstvo kakor očetovstvo. Oboje, združeno v Jezusovem Srcu in povezano v edinosti Izvora, ima svoje ustrezanje v otroškem mišljenju in čutenju svetnikov.

Terezija ima srce neveste: *Poznam tvoje skrivnosti, ker sem tvoja nevesta ... Na tvojem srcu zaspim. Pripada mi!* (P 24,20). Njeno srce je srce matere: *Ko se zedinim s teboj, sem mati duš* (P 24,22). Njeno srce pa je prav tako srce otroka: *Hočem te ljubiti kakor majhen otrok*

... *Kot otrok poln obzirnosti te hočem, Gospod, obsipati s ljubkovanji* (P 36,3). Tudi kakovost pravega otroštva ima Gospoda za izvor.

Jezus, ki je ustvaril srca otrok, je sam ostal Otrok. Morda bo kakšen poznejši rod očital našemu, da smo pozabili resno vzeti in preudariti Jezusove besede o otroštvu. V resnici se ne zanimamo zanje. In vendar: »Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle« (Mt 24,35). Zato obvelja: »Če se ne spreobrnate in ne postanete kakor otroci, ne morete priti v nebeško kraljestvo« (Mt 18,3). Jezus, ki je postavil otroka v sredo učencev in jim ga dal za zgled, ni imel pred očmi njegovih razvad, ampak nedolžnost zaupanja. Objemal je otroke (prim. Mr 9,36), ki so se počutili varne kakor na srcu očeta in matere. Tu se ni bati ničesar hudega, tu je vse verodostojno; besedi staršev odgovarja samoumevnost zaupanja. Otrok ne preverja te besede; vzame jo resno in ji verjame.

Takšen naj bi bil odnos Božjih otrok do njihovega nebeškega Očeta. Odraslost prinaša tudi izgube, ki jih moramo nadomestiti in sicer s spreobrnjenjem. Na očetovsko besedo Boga naj bi odgovorili in jo sprejeli brezpogojno v njeni dobroti. Kako naj bi namenili in načrti Previdnosti imeli karkoli pomanjkljivega? Oče ne pusti, da njegov otrok pade na tla.

A to, kar Jezus zapoveduje drugim, najprej sam uresničuje. On, ki je ustvaril srca otrok, je v svoji človeški duši sam ostal otrok. Dorevanje do polne moštosti (prim. Ef 4,13) zanj ni bilo povezano z izgubo njegovega otroštva, ki se je ohranilo po svojem bistvu. Jezus je napredoval v starosti (prim. Lk 2,52) in vendar ni izgubi moči zaupanja. Vse nas jemlje resno. Zaupa se nam, in če bi danes šestinsedemdeset let prišli k njemu in mu zagotovili: hočem se poboljšati! – ne bi zavrnil te besede kot neverodostojne (prim. Mt 18,22; Lk 17,4).

Jezusovo Srce je torej otroško srce. Vse, kar je bilo v Jezusovem zgodovinskem otroštvu pred Bogom dragoceno in vredno, še naprej bistveno traja v njegovi duši. Kardinal Bérulle je dosledno izpeljal ta nauk o »Jezusovih stanjih« in Terezija iz Lisieuxja je mogla brez nadaljnega zapisati: *Ti si ustvaril srca otrok, in tvoje Srce samo je otroško Srce*. Zdaj morda tudi razumemo celotno težo prestopka, če pohujšamo kakega otroka (Mt 18,6). Ali nismo dolžni z vsemi močmi poskušati opravičiti zaupanje Otroka Jezusa?